ECLI:LV:RIRT:2020:0323.1A33089419.3.S
Lieta Nr.1A33089419
Arhīva Nr.1A-0375-20/28

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2020.gada 23.martā

Rīgas rajona tiesas tiesnese B.Jakobsone rakstveida procesā izskatīja /pers. A/, personas kods /personas kods/, sūdzību par Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policijas priekšnieka 2019.gada 10.aprīļa lēmumu Nr.1-13.1/618 par administratīvā pārkāpuma protokolu ZZ Nr.729367.

Aprakstošā daļa

Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policijas inspektors Valsts amatpersona 2018.gada 5.decembrī ir sastādījis /pers. A/ administratīvā pārkāpuma protokolu ZZ Nr.729367 par Jūrmalas pilsētas domes 2017.gada 12.janvāra saistošo noteikumu Nr.1 "Par transportlīdzekļu iebraukšanu īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā" (turpmāk – Noteikumi) 5.punkta pārkāpšanu, t.i., par to, ka 2018.gada 22.jūnijā plkst.18.09 Jūrmalā, Priedaines satiksmes mezglā, /pers. A/ ar transportlīdzekli *Porsche*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, iebrauca īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā, neiegādājoties caurlaidi. Par izdarīto pārkāpumu /pers. A/ saskaņā ar Noteikumu 49.punktu sodīts ar naudas sodu 50 *euro* apmērā.

2019.gada 2.janvārī /pers. A/ Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policijā (turpmāk – Iestāde) ir iesniegusi sūdzību par administratīvā pārkāpuma protokolu ZZ Nr.729367, lūdzot atcelt administratīvā pārkāpuma protokolu un izbeigt administratīvo lietvedību, taču ar Iestādes 2019.gada 10.aprīļa lēmumu Nr.1-13.1/618 (turpmāk – Lēmums) administratīvā pārkāpuma protokols ZZ Nr.729367 atstāts negrozīts, bet /pers. A/ sūdzība noraidīta.

2019.gada 15.maijā Rīgas rajona tiesā saņemta /pers. A/ sūdzība par Iestādes lēmumu (turpmāk– Sūdzība). Sūdzībā norādīts, ka /pers. A/ ir patstāvīga Jūrmalas iedzīvotāja jau vairāk kā 6 gadus un viņai ir zināma kārtība, kas noteikta Noteikumos, tādēļ arī viņas transportlīdzeklim vienmēr ir bijusi saņemta atļauja iebraukšanai Jūrmalas pilsētā. /pers. A/ norādījusi, ka 2018.gada aprīļa/maija mēnesī viņai, šķiršanās procesa rezultātā nācās mainīt dzīvesvietu uz Rīgu un nebija vairs pieejams lietošanā viņai piederošais transportlīdzeklis. Tā kā Jūrmalā palika dzīvot /pers. A/ bērni, viņai bija nepieciešams gandrīz katru dienu doties uz Jūrmalu, lai nodrošinātu bērnu aprūpi. Lai būtu iespēja pilnvērtīgi pārvietoties, /pers. A/, pamatojoties uz patapinājuma līgumu, no draugiem, kuri ir patstāvīgi Jūrmalas iedzīvotāji, ieguva lietošanā transportlīdzekli *Porsche*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, ko lieto no 2018.gada 1.maija. /pers. A/ norāda, ka bija pārliecināta par faktu, ka minētajam transportlīdzeklim ir nokārtota Jūrmalas caurlaide, jo draugi ilgus gadus ir deklarēti Jūrmalā. Turklāt nedz /pers. A/, nedz transportlīdzekļa īpašnieks nesaņēma nekādas ziņas par pārkāpumu izdarīšanu, tādēļ /pers. A/ pieņēma, ka caurlaide ir noformēta atbilstošā kārtībā. /pers. A/ uzskata, ka Iestādei bija pienākums nekavējoties, likumā noteiktajā termiņā paziņot par pirmo veikto pārkāpumu, nevis 2018.gada novembrī paziņot par visiem 80 pārkāpumiem vienā reizē, laikā, kad vairs nav nepieciešams maksāt par iebraukšanu Jūrmalas teritorijā. /pers. A/ norāda, ka Iestāde tādā veidā ir rīkojusies nolaidīgi un prettiesiski, un radījusi /pers. A/ tiesisko paļāvību par to, ka minētajam transportlīdzeklim ir derīga caurlaide. Pamatojoties uz radušos situāciju, /pers. A/ norāda, ka Iestādes uzliktais sods ir pretējs Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 1. un 22.pantā noteiktajam soda mērķim, kā arī neveic preventīvu funkciju, lai turpmāk šādi pārkāpumi netiktu pieļauti. /pers. A/ vienlaicīgi norāda, ka Iestāde ir pārkāpusi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $238.^{1}$ pantā noteikto lietvedības uzsākšanas termiņu – 3 darba dienas – un maldinājusi /pers. A/ par to, ka izdarot pārkāpumu maijā, Iestāde par to saņēma ziņas tikai novembrī, lai gan tās pašas Iestādes, kas sastāda administratīvo pārkāpuma protokolu, rīcībā ir sistēma, kas fiksē pārkāpumus. No minētā secināms, ka Iestādes rīcībā ziņas par pārkāpumu atradās ilgstoši, tomēr netika izmantotas. Ņemot vērā minēto, ja Iestāde visus pārkāpumus ir konstatējusi vienā dienā – 9.novembrī, tad atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 35.panta otrajai daļai un 246.pantam tai nebija tiesības sastādīt administratīvo pārkāpumu protokolus par katru pārkāpumu atsevišķi, bet gan bija jāsastāda viens administratīvā pārkāpuma protokols. Ņemot vērā minēto, /pers. A/ lūdz tiesu atcelt Iestādes lēmumu un izbeigt administratīvo lietvedību.

Ar Rīgas rajona tiesas 2019.gada 16.maija lēmumu ierosināta administratīvā pārkāpuma tiesvedība.

Motīvu daļa

Izvērtējot sūdzībā norādītos apstākļus un lietā esošos pierādījumus, tiesnese atzīst, ka Iestādes 2019.gada 10.aprīļa lēmumu Nr.1-13.1/618 par administratīvā pārkāpuma protokolu ZZ Nr.729367 ir atstājams negrozīts, bet /pers. A/ sūdzība nav pamatota un ir noraidāma.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $289.^{13}$ panta trešā daļa noteic, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Izvērtējot Iestādes lēmumu, tiesa atzīst, ka Iestādes lēmumā ietvertais pamatojums par /pers. A/ vainu pārkāpuma izdarīšanā ir pareizs un pilnībā pietiekams, Iestāde ir pareizi, vispusīgi un pilnīgi novērtējusi lietā esošos pierādījumus un tiesa pievienojas Iestādes nolēmuma motivācijai.

Noteikumu 5.punkts noteic, ka laika periodā no kalendārā gada 1.aprīļa līdz 30.septembrim transportlīdzekļiem atļauts iebraukt īpaša režīma zonā Jūrmalā pēc caurlaides saņemšanas, izņemot šo noteikumu 20.punktā noteiktos gadījumus.

Noteikumu 23.punkts noteic, ka caurlaide ir elektronisks ieraksts informācijas sistēmā, kuram piešķirts identifikācijas numurs. Caurlaidi izsniedz uz konkrētu transportlīdzekli, un tā ir derīga no nodevas vai maksas pakalpojuma apmaksas dienas plkst.00.00 vai norādītā caurlaides derīguma sākuma datuma plkst.00.00.

Saskaņā ar Noteikumu 49.punktu (redakcijā līdz 2018.gada 14.decembrim) par šo noteikumu 5.punkta pārkāpšanu uzliek naudas sodu transportlīdzekļa īpašniekam, turētājam vai vadītājam 50 *euro* apmērā.

Likuma "Par pašvaldībām" 45.panta pirmā daļa noteic, ka spēkā esošie noteikumi ir saistoši jebkurai fiziskajai un juridiskajai personai attiecīgajā administratīvajā teritorijā.

No iepriekšminētajām Noteikumu normām secināms, ka iebraucot Jūrmalā fizisko un juridisko personu īpašumā reģistrētajiem transportlīdzekļiem, ja nepienākas Noteikumos paredzētie atvieglojumi vai atbrīvojumi no nodevas samaksas, ir jāiegādājas vai jānoformē caurlaide, neatkarīgi no iebraukšanas mērķa.

No lietas materiāliem ir redzams, ka sūdzības iesniedzējai sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols ZZ Nr.729367 par to, ka viņa 2018.gada 22.jūnijā plkst.18.09 ar transportlīdzekli *Porsche*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, iebrauca īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā, neiegādājoties caurlaidi.

Tiesnese atzīst, ka lietā esošā foto fiksācija, kurā skaidri attēlots konkrētais transportlīdzeklis, tā valsts reģistrācijas numurs, ziņas par iebraukšanas datumu un laiku Jūrmalā, un to, kāda fotokamera fiksējusi transportlīdzekli, atspoguļojot to ar GPS koordinātēm, apstiprina, ka /pers. A/ vadītais transportlīdzeklis administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā iebrauca īpašā režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā.

Ar lietas materiāliem pierādīts, ka transportlīdzeklis *Porsche*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, pieder ārvalsts komersantam "/nosaukums//nosaukums/" pārstāvniecībai un, pamatojoties uz 2018.gada 22.maija autotransporta patapinājuma līgumu, minētais transportlīdzeklis nodots lietošanā /pers. A/, ko apstiprina arī ārvalsts komersantam "/nosaukums//nosaukums/" pārstāvniecības un /pers. A/ sniegtie paskaidrojumi. Turklāt /pers. A/ neapstrīd, ka administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā tieši viņa bija minētā transportlīdzekļa vadītāja.

Pārbaudot lietā esošo izdruku no Ceļu satiksmes drošības direkcijas datu bāzes, tiesnese konstatē, ka vienīgā persona, kura ir norādīta kā transportlīdzekļa *Porsche*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ īpašnieks, ir ārvalsts komersanta "/nosaukums//nosaukums/" pārstāvniecība.

Ar lietas materiāliem apstiprinās, ka ārvalsts komersanta "/nosaukums//nosaukums/" pārstāvniecības juridiskā adrese ir /adrese/, kas norādīta arī patapinājuma līgumā, tādēļ tiesnesei nav pamat apšaubīt, ka /pers. A/ zināja minētā uzņēmuma juridisko adresi.

Ņemot vērā minēto, lietā ir pierādīts fakts, ka transportlīdzeklis *Porsche*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, pārkāpuma izdarīšanas brīdi neatbilda nevienam no Noteikumu 20. un 21.punkta kritērijiem, kas ļautu /pers. A/ par iebraukšanu īpaša režīma zonā Jūrmalā ar šo transportlīdzekli nodevu nemaksāt vai tikt atbrīvotai no šīs nodevas samaksas.

Ņemot vērā minēto, secināms, ka /pers. A/ pirms iebraukšanas īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā bija pašai jāpārliecinās par caurlaides esamību, un tās neesamības gadījumā, jāiegādājas caurlaide.

Lietā atrodama izdruka no *Qliksense* aplikācijas „Notikumu kontrole", kas ir apstiprinājums tam, ka 2018.gada 22.jūnijā transportlīdzeklim *Porsche*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, nav bijis derīgas caurlaides.

Ņemot vērā minēto, tiesnese konstatē, ka lietā ir pierādīts, ka transportlīdzeklim *Porsche*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, 2018.gada 22.jūnijā plkst.18.09 nav bijusi derīga caurlaide, lai iebrauktu īpaša režīma zonā Jūrmalā.

Līdz ar to par pierādītu atzīstams tas, ka /pers. A/ ir pārkāpusi Noteikumu 5.punkta prasības.

No Latvijas Republikas Satversmes 90.panta izriet, ka privātpersonai ir jāzina, kādas tiesiskās sekas rodas, radīsies vai var rasties no noteiktiem juridiskiem faktiem vai noteiktas rīcības (darbības vai bezdarbības), lai viņa varētu izdarīt apzinātu izvēli un vajadzības gadījumā pielāgot savu rīcību. Tas nozīmē, ka konkrētajā gadījumā, /pers. A/ pašai bija pienākums iepazīties ar Noteikumiem, kuri ir atrodami ne tikai pašvaldības domes mājas lapā, bet publicēti arī interneta vietnē www.likumi.lv un oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis", un to izpildes kārtību, kā arī, lietojot citu transportlīdzekli, viņai pašai bija pienākums pārliecināties par esošā transportlīdzekļa caurlaides derīgumu, tās anulēšanu vai par jaunas caurlaides iegādāšanās nepieciešamību.

Lai noskaidrotu, vai personai ir vai nav tiesiskā paļāvība jākonstatē: 1) vai bija kaut kas, uz ko varēja paļauties (skaidrs iestādes izteikums), 2) vai attiecīgā persona uz to tiešām paļāvās, 3) vai attiecīgās personas paļāvība ir aizsardzības vērta. Turklāt nav iespējams apgalvot, ka tiesiskās paļāvības princips ir pārkāpts, ja iestāde nav devusi personai konkrētus, precīzus, beznosacījuma un saskaņotus solījumus.

Tiesnese atzīst, ka fakts, ka /pers. A/ ir tiesības nemaksāt nodevu saskaņā ar Noteikumu 21.1.punktu, t.i. viņas deklarētā dzīvesvietas adrese administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīdī bija /adrese/ nepiešķir /pers. A/ tiesības un tiesisko paļāvību ar transportlīdzekli, kas viņai nepieder, iebraukt Jūrmalas pilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā nesamaksājot Noteikumos noteikto nodevu un attiecīgi neatbrīvo /pers. A/ no administratīvās atbildības par Noteikumu pārkāpšanu.

Turklāt arī pati /pers. A/ norāda uz to, ka ir patstāvīga Jūrmalas iedzīvotāja vairāk kā 6 gadus un pārkāpuma izdarīšanas brīdī zināja un apzinājās Noteikumos noteikto kārtību iebraukšanai Jūrmalā. Tas liek secināt, ka /pers. A/, zinot un apzinoties Noteikumos noteikto kārtību, bet nekādā veidā nepārliecinoties, ka transportlīdzeklim ir iebraukšanas caurlaide, nevarēja pamatoti paļauties, ka varēs iebraukt Jūrmalā bez caurlaides.

Lietas materiāli nesatur ziņas, ka /pers. A/ būtu vērsusies Jūrmalas domes attiecīgajā institūcijā, lai saņemtu caurlaidi.

Tiesnese konstatē, ka lietā nav konstatēti citi īpaši (izņēmuma) apstākļi, kas būtu lieguši /pers. A/ izpildīt Noteikumu prasības.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 238.[1] panta pirmajā daļā noteikts, ka, saņemot ziņas, kuras norāda uz iespējamu administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, šā kodeksa minētās personas triju darba dienu laikā pieņem lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu vai par atteikšanos uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību. Lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu var pieņemt, arī sastādot administratīvā pārkāpuma protokolu vai fiksējot to rezolūcijas veidā uz dokumenta, kas satur ziņas vai faktus par iespējamu administratīvo pārkāpumu.

Savukārt saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 37.panta pirmās daļas noteikumiem lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā var uzsākt ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas, savukārt minētā panta ceturtā daļa noteic, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā izbeidz, ja deviņu mēnešu laikā no administratīvā pārkāpuma lietas uzsākšanas dienas nav pieņemts lēmums par soda piemērošanu.

Tiesneses ieskatā, par atsevišķu administratīvu pārkāpumu uzskatāms viens nodarījums (darbība vai bezdarbība), kam ir viena administratīva pārkāpuma sastāva pazīmes.

Tiesnese uzskata, ka šajā lietā esošā fotofiksācijas izdruka apstiprina, ka /pers. A/ 2018.gada 22.jūnijā plkst.18.09 iebrauca Jūrmalā, neiegādājoties caurlaidi, līdz ar to viņas darbībās ir konstatējamas viena atsevišķa pabeigta administratīvā pārkāpuma pazīmes, un nav pamata uzskatīt, ka /pers. A/ pārkāpums ir bijis ilgstošs.

No lietas materiāliem izriet, ka lietvedība ir uzsākta 2018.gada 5.decembrī, sastādot administratīvā pārkāpuma protokolu ZZ Nr.729367.

Tiesnese secina, ka datu apstrādes ilgums konkrētajā administratīvā pārkāpuma lietā nav pārsniedzis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 37.pantā noteikto noilguma periodu, tas ir, seši mēneši no pārkāpuma izdarīšanas dienas, administratīvā pārkāpuma lietvedība 2018.gada 5.decembrī ir uzsākta, ievērojot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 238.[1] panta pirmās daļas nosacījumus, un administratīvā pārkāpuma protokols ZZ Nr.729367 /pers. A/ par 2018.gada 22.jūnijā izdarīto administratīvo pārkāpumu ir sastādīts, ievērojot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 37.panta pirmajā daļā noteikto termiņu personas saukšanai pie administratīvās atbildības un sodīšanai.

Tiesnese norāda, ka likumdevējs, nosakot, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā var uzsākt ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas, ir vērtējis saprātīgus termiņus lietvedības uzsākšanai administratīvā pārkāpuma lietā, turklāt minētais termiņš nav sasaistāms ar pie administratīvās atbildības saucamajai personai nosakāmo sodu un tā mērķi.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 246.panta pirmās daļa noteic, ka tikai tad, ja persona ir izdarījusi vairākus administratīvos pārkāpumus, kas konstatēti vienlaikus, un to izskatīšana saskaņā ar šā kodeksa septiņpadsmito nodaļu ir vienas un tās pašas iestādes kompetencē,

pilnvarota persona par izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem sastāda vienu protokolu.

Ņemot vērā minēto, tiesnese konstatē, ka, ievērojot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 35.panta pirmā daļā noteikto, /pers. A/ pamatoti par konkrēto pārkāpumu sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols un uzlikts sods, un nav pamata Iestādes rīcību konkrētajā jautājumā atzīt par procesuālu pārkāpumu.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 1.pantu administratīvais sods ietver sevī leģitīmus mērķus tā piemērošanā, proti, mērķi, kas tieši vērsts uz pārkāpēju – audzināt apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību, kā arī mērķi aizsargāt valsts un sabiedrības intereses, personiskās tiesības un brīvības, kā arī nostiprināt likumību, novērst tiesību pārkāpumus.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 22.pants, noteic, ka administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

No minētajām tiesību normām izriet, ka administratīvajam sodam ir ne vien preventīvs, bet arī audzinošs raksturs, kas izpaužas administratīvā soda piemērošanā.

Atsauci uz tiesas pienākumu lēmuma pieņemšanā šajā lietā vadīties no secinājumiem, kurus cita tiesa izdarījusi citā lietā un kas atspoguļoti konkrēti Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2018.gada 8.jūnija spriedumā lietā Nr.1A33025717, tiesnese uzskata par nepamatotu ne vien tādēļ, ka minētajā spriedumā pati tiesa norādījusi, ka tiesas secinājumi konkrētajā lietā par konkrētajiem apstākļiem nav vispārināmi un ir attiecināmi tikai uz izskatāmo lietu.

Tāpat tiesnese norāda, ka minētajā spriedumā ir norādīti citi tiesiskie un faktiskie apstākļi, kas bijuši par pamatu atzīt administratīvos pārkāpumus par maznozīmīgiem saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.pantu un šajā daļā izbeigt administratīvo pārkāpumu lietu, atbrīvojot personu no administratīvās atbildības par administratīvajiem pārkāpumiem, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Citus sūdzībā norādītos argumentus tiesnese nevērtē, jo tie nav atzīstami par nozīmīgiem no tiesību viedokļa, kā arī tie neietekmē tiesneses izdarītos secinājumus šajā lietā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, tiesnese

n o s p r i e d a

Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policijas 2019.gada 10.aprīļa lēmumu 1-13.1/618 par administratīvā pārkāpuma protokolu ZZ Nr.729367 atstāt negrozītu, bet /pers. A/ sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt desmit darba dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā Jūrmalā.

Spriedums sastādīts un tiesas kancelejā pieejams 2020.gada 23.martā.

Tiesnese B.Jakobsone